



STORTINGET

Innst. 466 S

(2020–2021)

Innstilling til Stortinget
fra næringskomiteen

Dokument 8:230 S (2020–2021)

Innstilling fra næringskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Marit Arnstad, Nils T. Bjørke, Heidi Greni, Geir Adelsten Iversen, Siv Mossleth, Liv Signe Navarsete, Geir Pollestad, Åslaug Sem-Jacobsen og Marit Knutsdatter Strand om å styrke norsk reiseliv i etterkant av koronapandemien og sikre norsk eierskap til reiselivsbedrifter i Norge

Til Stortinget

Bakgrunn

I dokumentet fremmes følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge fram en plan for å styrke norsk reiseliv etter pandemien og sikre norsk eierskap til reiselivsbedrifter i Norge.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslaget.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Åsunn Lyngedal, Cecilie Myrseth, Nils Kristen Sandtrøen og Terje Aasland, fra Høyre, Margunn Ebbesen, Guro Angell Gimse, Kårstein Eidem Løvaas og Tom-Christer Nilsen, fra Fremskrittspartiet, Sivert Bjørnstad og Bengt Rune Strifeldt, fra Senterpartiet, Geir Adelsten Iversen og lederen Geir Pollestad, fra Sosialistisk

Venstreparti, Torgeir Knag Fylkesnes, fra Venstre, André N. Skjelstad, og fra Kristelig Folkeparti, Steinar Reiten, viser til Representantforslag 230 S (2020–2021) om å styrke norsk reiseliv i etterkant av koronapandemien og norske sikre eierskap til reiselivsbedrifter i Norge.

Komiteen påpeker at reiselivsnæringen er en næring som er viktig for bosetting, sysselsetting og verdiskaping i hele landet, som nå sliter som følge av koronapandemien. Næringen har opplevd å miste gjester og måtte permittere dyktige ansatte med stor kompetanse. Komiteen deler håpet til reiselivsnæringen om å komme snart i gang igjen etter en lang tid med usikkerhet, slik at ansatte kan komme tilbake på jobb og bedrifter kan styrke seg igjen etter pandemien.

Komiteen viser videre til muligheten til å komme med skriftlig innspill til saken innen 25. april 2021 og takker for innspillet fra NHO Reiseliv.

Komiteen viser til at regjeringen nylig har fått overlevert en ny nasjonal reiselivsstrategi fra Innovasjon Norge, «Sterke inntrykk med små avtrykk». Strategien er basert på fagkunnskap og innspill fra et bredt spekter av aktører, fra både næringsliv, frivilligheten og kommunesektoren.

Komiteen mener strategien vil være et godt utgangspunkt for å utforme reiselivspolitikken fremover, både på kort og lang sikt. Målet er å utvikle et mer bærekraftig og lønnsomt norsk reiseliv. For å lykkes med dette anbefaler Innovasjon Norge i strategien 23 tiltak som tar sikte på å utvikle kunnskap, kompetanse, digitale verktøy, samarbeid og regelverk i reiselivssammenheng. Komiteen viser til at dette skal gjøre norske reiselivsbedrifter mer effektive og innovative, det norske reiselivstilbudet/opplevelsene mer mangfoldig, og norske reisemål mer attraktive også på helårsbasis. Komite-

en ser frem til at regjeringen vurderer og følger opp de ulike tiltakene i strategien.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti mener reiselivsnæringen er satt i en unødvendig vanskelig situasjon gjennom at en lav andel av bedriftenes tap grunnet smittevernrestriksjonene er kompensert. Disse medlemmer viser til sitt forslag i Dokument 8:262 S (2020–2021) om rettferdighet i de økonomiske krisetiltakene, der det blant annet foreslås at bedrifter som er særlig hardt rammet av smitteverntiltak, må få 20 pst. av sin omsetning før koronapandemien. Dette for at bedriftene ikke skal stå uten egenkapital og med høy gjeld som gjør det vanskelig for dem å åpne og drifte lønnsomt når reiserestriksjonene lettes.

Disse medlemmer viser til reiselivsnæringens gode utvikling fram til mars 2020 med 171 000 arbeidsplasser og eksport for 59 mrd. kroner i 2019. Denne utviklingen har etter disse medlemmers oppfatning skjedd mer på tross av enn på grunn av regjeringens politikk, der Visit Norway har måttet tåle kutt og der det er ført en passiv næringspolitikk. Disse medlemmer mener gjenåpningen etter koronapandemien må skje med fokus på grønn omstilling og bærekraft i utvidet forstand med fokus på ordnede arbeidsforhold og bedre lønnsomhet.

Disse medlemmer peker på at det trengs mer forskning og samordning mellom flere offentlige aktører og næringen for å gjenreise næringen. Disse medlemmer viser til arbeid som har vært gjort for å analysere utviklingen i flere andre næringer, og ber regjeringen vurdere å sette i gang en Reiseliv 21-prosess som kan styrke næringens bærekraft og legge til rette for hele faste stillinger i hele landet gjennom helårsvirksomhet.

Disse medlemmer mener reiselivet i Norge har store muligheter, og støtter forslaget fremmet i representantforslaget om en plan for norsk reiseliv og for å sikre norsk eierskap for å utløse disse.

Disse medlemmer mener gjenåpningen etter koronapandemien må skje i nært samarbeid med lokalsamfunnene for å sikre god besøksforvaltning. For disse medlemmer er det viktig at reiselivsnæringen og lokalsamfunnet som legger til rette for besøkende, skal kunne medfinansiere disse fellesgodene ved å ta betalt også fra besøkende.

Disse medlemmer er kjent med fellesgodefinansieringsprosjektet i regi av Vestland og Møre og Romsdal fylkeskommuner, Vestnorsk fjordlandskap, Visit Sognefjord m.fl., og mener prosjektet har interessante funn og forslag. Disse medlemmer støtter derfor at det kan settes i gang piloter i Vestnorsk fjordlandskap med Nærøyfjorden og Geirangerfjorden, Lofoten,

Kvaløya (Tromsø kommune), Røros og Preikestolen/Trolltunga.

Disse medlemmer viser til at mange ulike departementer er viktige for reiselivsnæringen, og ber regjeringen vurdere å opprette et reiselivspolitisk råd styrt av Næringsdepartementet og med representanter for næringen som kan koordinere politikk fra alle de departementene som legger viktige premisser for reiselivsnæringen.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen vurdere å raskt sette i gang en Reiseliv 21-prosess som kan styrke kunnskapen om reiselivsnæringen, behov for tiltak og hvordan man kan sikre bedre bærekraft og flere hele faste stillinger.»

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at regjeringen i revidert nasjonalbudsjett for 2021 har foreslått en ekstrabevilgning på 50 mill. kroner til internasjonal markedsføring av Norge som reisemål. Dette er et viktig bidrag for å styrke norsk reiseliv i forbindelse med gjenåpningen og frem mot 2030.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Representantforslag 176 S (2020–2021) fra representanter fra Fremskrittspartiet, der regjeringen bes legge frem en konkret plan med tiltak for gjenåpning av samfunnet og gjenreising av norsk næringsliv etter pandemien. Disse medlemmer mener at det ikke er nødvendig med en særskilt plan for enkeltstående næringer etter pandemien, men at det er tilstrekkelig med én gjenreisingsplan for norsk næringsliv.

Komiteen viser til at reiselivet er blant de næringene i Norge som er hardest rammet av koronapandemien. Reiselivet er viktig for bosetting og verdiskaping i hele landet. Norsk reiseliv består av et stort antall aktører – mange små og mellomstore og noen få store. Eierskapet til reiselivet er i stor grad lokalt og nasjonalt.

Komiteen viser til at reiselivsnæringen bidrar til både arbeidsplasser og lokal verdiskaping i svært mange lokalsamfunn i Norge. Koronapandemien har for mange reiselivsbedrifter og reiselivsregioner betydd bortfall av gjester og kraftig fall i omsetningen. Det har ikke vært mulighet for det store flertallet av aktører å omstille seg bort fra konsekvensene av pandemien. Mange bedrifter har gitt opp, og det er også grunn til å frykte konsekvensene for reiselivet når gjenåpningen av samfunnet starter – både fordi utsatte lån, avgifter og skatter da skal betales inn igjen, og det vil ta lang tid før kundegrunnlaget er oppe på nivået før koronapandemien.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti mener at norske reiselivsbedrifter forvalter et attraktivt produkt som i et

langsiktig perspektiv har en stor verdi. Økonomiske vanskeligheter som følge av pandemien kan gjøre norske reiselivsbedrifter utsatt for oppkjøp fra utlandet. Norsk eierskap til reiselivsbedrifter er viktig for å sikre nasjonal styring og kontroll over norske turistdestinasjoner. Innovasjon Norge utarbeider på vegne av regjeringen en plan for reiselivet i Norge. Denne er utsatt på grunn av koronapandemien.

Disse medlemmer viser til at selv om det har vært og er ulike ordninger for å begrense de negative økonomiske konsekvensene av pandemien for reiselivet, er det ikke tvil om at reiselivsbedriftene er hardt rammet. Det er behov for en konkret plan for å sikre reiselivet etter pandemien og for å hindre at lokale og norske bedrifter blir kjøpt opp.

En slik plan bør etter disse medlemmers syn blant annet ta for seg følgende:

- Forslag til redskap og virkemiddel for å sikre norsk eierskap av reiselivsbedrifter
- Tilgjengeliggjøring av samlet, kvalitetssikret og oppdatert informasjon til reisende som kommer inn i landet
- Styrking av markedsføring av Norge som destinasjon
- Tiltak for å sikre at samferdsel og infrastruktur kommer raskt tilbake til tidligere nivå
- Tiltak for styrking av reiselivsdestinasjonene og destinasjonsselskapene
- Ytterligere forbedringer i tiltakene for å hjelpe kriserammede bedrifter
- Tiltak for å unngå fraflytting og nedlegginger i lokalsamfunn der reiselivet utgjør hjørnesteinsbedrifter

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge fram en plan for å styrke norsk reiseliv etter koronapandemien og sikre norsk eierskap til reiselivsbedrifter i Norge.»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen vurdere å raskt sette i gang en Reiseliv 21-prosess som kan styrke kunnskapen om reiselivsnæringen, behov for tiltak og hvordan man kan sikre bedre bærekraft og flere hele faste stillinger.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen legge fram en plan for å styrke norsk reiseliv etter koronapandemien og sikre norsk eierskap til reiselivsbedrifter i Norge.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og rå Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Dokument 8:230 S (2020–2021) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Marit Arnstad, Nils T. Bjørke, Heidi Greni, Geir Adelsten Iversen, Siv Mossleth, Liv Signe Navarsete, Geir Pollestad, Åslaug Sem-Jacobsen og Marit Knutsdatter Strand om å styrke norsk reiseliv i etterkant av koronapandemien og sikre norsk eierskap til reiselivsbedrifter i Norge – vedtas ikke.

Oslo, i næringskomiteen, den 18. mai 2021

Geir Pollestad

leder

Torgeir Knag Fylkesnes

ordfører

